

KOKTEJL

VŠECHNY CHUTĚ SVĚTA

BLÍZKÁ setkání

str. 10

DIVOČINOU S PETREM SLAVÍKEM

TĚŽBA V BOLÍVII
s příchutí koky str. 16

ZA HIPPIES
San Diego str. 22

TAJEMSTVÍ TAJINŮ
Marocké chutě str. 68

NA VLNĚ

Dvorním ilustrátorem děl Otakara Batličky byl Bohuslav Konečný. Jeho díla doprovázejí celý článek.

ODVAHY

Po osudu Otakara Batličky pátral
ROSTISLAV J. PECH

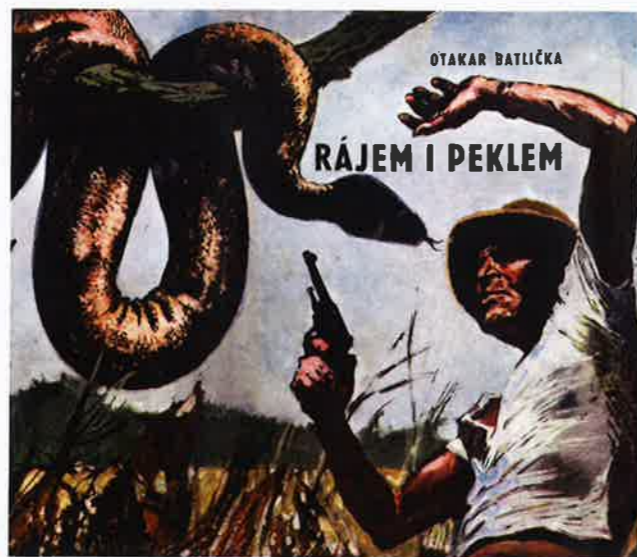

„Nemám co jíst, nemám kde spát, mám se nádherně. Ota.“ Tuto památnou větu údajně napsal Otakar svému otci po útěku z domova do Argentiny. Možná jste jeho jméno nikdy neslyšeli nebo nečetli, ale letos uplynulo právě 120 let od narození mistra české dobrodružné literatury. Jeho život byl plný legend a mystifikací, ale na druhé straně i ryzí odvahy a hrdinství.

Otakar Batlička se narodil 12. 3. 1895 v Praze. Matka mu zemřela, když mu byly tři roky, a jeho otec, sporádaný úředník plynáren, na jeho výchovu moc nestačil. Ačkoli se znovu oženil, s Otou byly neustálé problémy. Studium gymnázia ho nebavilo, potulka střídala záškoláctví a v šestnácti první velký útěk z domova. Byl zadržán v Německu, kde se pokoušel dostat na zaoceánskou loď. Za rok znovu prchal s penězi, které vzal svému otci, do Německa, kde se stal pomocníkem v cirkuse. Nakonec se mu splnil sen a jako plavčík odplul lodí do Jižní Ameriky. V Argentíně se protloukal všelijak. Svě zázitky později mnohonásobně zúročil ve povídkách, ale zda byl honákem dobytky, spolujávitel prádelny či prospektorem není vůbec jisté. Po vypuknutí první světové války se měl jako občan Rakouska-Uherska vrátit domů. Naléhání rakouského konzula ho ale nechalo chladným a dobře udělal. Německý parník s navrátilci byl záhy po vyplutí potopen Brity. Batlička se nechal najmout na trojstěžník Olaf plující pod norskou vlajkou.

Patrně netušil, že tato plachetnice ve skutečnosti v rozporu s pravidly neutrality převážela do Německa válečný materiál. Byla potopena křižníkem Vivid a Batlička putoval do internačního tábora v Anglii. Podle jedné verze z něj v roce 1917 uprchl do Londýna, kde prý prodával známky, podle druhé spolupracoval s britskou armádou a seznámil se s radiotelegrafií. Po válce se na chvíli vrátil do Československa,

ale opět ho to táhlo do světa. Zda byl také námořníkem, řidičem metra v New Yorku, potápěčem v Suezu nebo policistou v Šanghaji těžko říct. Spíš je to součást pozdější legendy. V roce 1920 se oženil a definitivně se usadil. Hlavně proto začal hledat práci. Vzhledem k tomu, že nedostudoval, byly mu jeho zázitky z cest v praktickém životě k ničemu. Snažil se uchytit jako učitel boxu, noční hlídač nebo

pojišťovák. Žádost o místo policisty podpořil i pověstí talentovaného ostrostřelce, bohužel bezvýsledně. Nakonec se uchýlil u Elektrických podniků jako zřízenc, a díky znalostem cizích jazyků i průvodce turistů vyhlídkového autokaru. Časem to došlo až na řidiče tramvaje. Trvalý příjem mu také umožnil věnovat se své nové vášni – radiotelegrafii.

ŠEJK V NUSLÍCH

Tomuto koníčku doslova propadl a v roce 1931 získal oficiální licenci radioamatéra (od r. 1929 vysílal na černo) a svůj volací znak OK1CB. Protože byl zároveň skvělým vypravěčem, vrhl se na osvětu a získávání nových zájemců o tento obor. Od roku 1933 vedl přednáškové kursy, v nichž mohl skvěle zúročit své bohaté zázitky a pomalu si budoval pověst nejen dobrodruha, ale i odborníka. Jeho zájem o využití vysílaček např. pro záchranné práce v dolech ho dovedl k pokusům na dole Mayrau ve Vinařicích, o čemž referoval i dobo-

Žádost o místo policisty podpořil i pověstí talentovaného ostrostřelce

vý tisk. Jeho věhlas rostl a s ním i nová várka mystifikací a legend. Třeba o záchraně trosečníků japonské lodi díky Batličkově zásahu v éteru, za což mu prý osobně děkoval japonský vyslanec, nebo navázání spojení s Nobileho vzducholodí Italia. Dokonce měl za ním do Nuslí přijet arabský šejk, aby na vlastní oči viděl vysílačku, se kterou se měl spojit s Dálným východem. Když v roce 1938 šéfredaktor Mladého hlasatele

Mladý HLASATEL

Populární ČASOPIS PRO MLÁDEŽ začal vycházet v Melantrichu (vydavatelství Národně socialistické strany) v roce 1935. Nástupem nových redaktorů Dr. Karla Bureše a Jaroslava Foglara se obsah výrazně zatriktivnil a časopis získal na oblibě.

Bureš byl původně sportovním redaktorem a osvěžil obsah sportovní tematikou. JAROSLAV FOGLEAR byl autorem skautské rubriky Z Bobří hráze a vedl agendu asi 20 tis. (!) čtenářských klubů. Legendárním se stal jeho původní komiks Rychlé šipky (kreslil Jan Fischer), vycházející na pokračování na zadní straně čtrnáctideníku Mladý hlasatel. Mezi autory povídek vynikal OTAKAR BATLIČKA a k pravidelným příspěvatelům patřil i JOSEF LADA. Němci 17. května 1941 časopis ZAKÁZALI.

Po roce 1945 na něj navázal časopis Vpřed, kam přešel z nejstaršího skautského časopisu Junák i Foglar. PO ROCE 1948 byl Vpřed sloučen s Junákem pod názvem Junáci vpřed (později Pionýři vpřed), až zanikl úplně. KAREL BUREŠ vstoupil do komunistické strany a pracoval jako sportovní novinář až do roku 1990. Jako SPOLUPRACOVNÍK STÁTNÍ BEZPEČNOSTI se podílel v roce 1952 na akci proti představitelům českého skautingu. Ve stejném roce odsoudil Foglara svým článkem později známý spisovatel Ivan Klíma a tím ukončil na delší dobu jeho kariéru.

hledal nového redaktora a autora krátkých povídek, byl mu doporučen právě Otakar Batlička. Ne snad proto, že by do té doby nějakou napsal, ale pověst dobrodruha a vypravěče už měl. A tak od 28. ledna 1939 začal publikovat krátké, částečně autobi-

grafické, ale z většiny vyfabulované příběhy pro mladé kluky. I přes počáteční potíže s pravopisem se náklad časopisu vyšplhal na neuvěřitelných 207 000, než byl 17. května 1941 časopis zakázán. A stejně jako se těžký a fádni život přetavil v jeho podání na divoké fantazie, stojí zrno pravdy i na počátku pozdějších legend. Že nebyl řidičem metra v New Yorku, ale tramvaje v Nuslích? Že možná nebyl ani policistou v Šanghaji, když jeho žádost stát se detektivem v Praze byla zamítnuta? No a co? Je to tak důležité? O jeho „alternativní“ životopis se nejvíc zasloužili dvacet let po jeho smrti kontroverzní mystifikátor Petr Sadecký a redaktor Bohumil Jírek. Ač je Sadecký znám především jako autor smyšleného sovětského disidentského komiksu Octobriana, v šedesátých letech pomohl k návratu k publikační činnosti i Jaroslava Foglarovi. Jírek zase zredigoval a někdy přepracoval původní Batličkovy povídky no nové vydání. Aby šly knihy na odbyt, opatřili je spoustou smyšlených skutečností z Batličkova života.

Z REDAKCE DO ODBOJE

Dobrodruh a radioamatér nemohl za okupace zůstat stranou. Stal se aktivním členem odbojové skupiny Obrana národa, což se mu stalo s nástupem Reinharda Heydricha osudným. Dne 3. října 1941 provedlo gestapo zátah s cílem odhalit vysílačku Sparta, která udržovala spojení domácího odboje s Londýnem. Německé zaměřovací vozy ji lokalizovaly do budovy akcí v Jinonicích (akcí bylo místo, kde se vybíralo vnitrostátní clo na dovážené potraviny z venkova do Prahy). Velitel akcí Karel Prokop dočasně unikl, ale gestapo zatkl jeho syna Miroslava a Antonína Němečka. Radista Jindřich Klečka se zastřelil.

Cestování Balte s lehkostí.

Innovation · Quality · Packs · 1974

rockpoint.cz

účastníků atentátu na Heydricha. Batlička putoval z Pečkárný do terezínské pevnosti a dále pak transportem do koncentračního tábora Mauthausen. Jeho smrt obestírá dodnes řada nejasností.

ZÁPAL PLIC NEBO KULKA?

Jako nepravdivá je zcela jistě verze, že byl zastřelen po zdařilém útěku poté, co náhodou narazil na oddíl SS. Zapadala by sice do celkového obrazu dobrodruha, ale vznikla na základě nepřesné informace navrátilce z Mauthausenu. V denním záznamu z 13. 2. 1942 se opravdu vyskytují poznámky: zastřelen na útěku. To byl eufemismus pro vraždu. Stačilo oběť donutit

k pohybu směrem k plotu. To nebyl Batličkův případ. Jeho manželce dorazilo úřední oznámení, že zemřel na zápal plic. Němci uváděli důvod úmrtí v koncentračních táborech dosti svévolně a často měl zakryt skutečnou příčinu smrti jako umučení hladou nebo vysílení otrockou prací. Na začátku stanného práva byl uplatňován jednoduchý model: smrt zastřelením nebo osvobození. V případě popravy zastřelením v období stanného práva tedy většinou okupační orgány uváděly (i veřejně) pravou příčinu smrti.

Místo strachu ale rostl v Čechách vzdor, Němci začali považovat výkon rozsudku a jeho zveřejnění v protektorátu za „kontraproduktivní“. Proto začali více používat „předání k zvláštnímu zacházení státní policii“, což znamenalo vždy pomalou likvidaci, výhradně v koncentračním táboře Mauthausen. Soudy až na výjimky probíhaly v ne-

Heinrich Jöckel velitel Malé pevnosti Terezín

Odsouzen a veřejně popraven 26. ŘÍJNA 1946 v litoměřické věznici.

Siegfried Seidl Velitelé terezínského ghetta byli zatčeni v Rakousku. První byl popraven ve Vídni 4. ÚNORA 1947 a druhý 30. DUBNA 1947 v Litoměřicích.

Karl Rahm

Stanislav Medřík byl nejprve propuštěn, protože se hájil tím, že je v budoucím služebně, později byl zatčen také. Tato akce spustila další vlnu zatýkání a v ní byl náhodně zatčen mjr. Josef Jedlička, který se nešťastnou shodou okolností ukrýval v konspiračním bytě určeném pro vedoucího odboje Dr. Vladimíra Krajínu. Při zatýkání se sice pokusil zastřelit, ale to se mu nezdařilo. Následovně při tvrdém výslechu prozradil členy své skupiny včetně mjr. Vladimíra Ellnera. Také

Batlička putoval do terezínské pevnosti a dále pak transportem do koncentračního tábora Mauthausen

přivedl gestapo na stopu Josefa Churavého, přes kterého se pak gestapáci dostali k největšímu esu československé rozvědky – k agentu A-54 Paulu Thümmelovi. Ellner řídil práci radiotelegrafické skupiny Východ, která zajišťovala vysílačkou spojení s Moskvou. Vysílalo se z ateliéru malíře Emanuela Prülla (Pryla) a radistou byl i Otakar Batlička. Ráno 14. října 1941 byl zatčen a podroben výslechu vedeném osobně Oskarem Fleischerem, přezdívaným Řezník, který později vedl akci na likvidaci

BOŽÍ mlýny

Ačkoli se většina VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ vyhnula po roce 1945 spravedlnosti, někteří přeci jen neunikli.

Reinhard Heydrich
zastupující říšský protektor

Vykonatel holocaustu a nacistického teroru byl zlikvidován českým odbojem již za války, zemřel 4. ČERVNA 1942.

Kurt Daluge
šéf pořádkové policie Třetí říše

Heydrichův nástupce, strážce heydrichiády, byl vydán do ČSR, odsouzen a 23. ŘÍJNA 1946 popraven v Praze.

Karl Hermann Frank
státní tajemník pro protektorát Čechy a Morava

Odsouzený za vyhlazení Lidic a Ležádků, byl 22. KVĚTNA 1946 veřejně popraven.

Karl Fischer von Treuenfeld
velitel zásahu proti parašutistům v kostele sv. Cyrila a Metoděje

Spáchal 6. ČERVNA 1946 sebevraždu v americkém zajetí.